



BOSNA I HERCEGOVINA

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH
ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**

Broj: 06-16-1-924/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
3.1	Funkcionisanje sistema internih kontrola	11
3.2	Organizacija i rukovođenje	11
3.3	Finansijsko upravljanje i kontrola	11
3.4	Interna revizija	12
4.	BUDŽET	13
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	14
5.1.1	<i>Bruto plaće</i>	14
5.1.2	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	15
5.2	Pregled prihoda i primitaka	16
5.3	Bilans stanja	16
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	17
7.	JAVNE NABAVKE	19
7.1	Rekonstrukcija server sobe	19
7.2	Nabavka serverske mrežne opreme i usluga	20
7.3	Nabavka goriva	21
8.	OSTALO	22
8.1	Tekući grantovi	22
9.	KOMENTARI	24
PRILOZI		24

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Ministarstvo je na teret budžeta 2020. godine evidentiralo obaveze u iznosu od 69.906 KM za koje su izvršena rezerviranja sredstava iako ugovor o nabavci nije bio zaključen do kraja godine što je suprotno Uputstvu Ministarstva finansija i trezora BiH kojima su propisani uslovi, način unosa i evidentiranja takvih obaveza (tačka 5.3. Izvještaja).

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje službenog vozila na koje je i prethodnih godina skretana pažnja (tačka 5.1.2. Izvještaja);
- angažmani osoba po osnovu ugovora o djelu u kontinuitetu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu (tačka 6. Izvještaja);
- nedostaci i slabosti u postupcima javnih nabavki (tačka 7. izvještaja);
- nedostaci i slabosti procesa dodjele sredstava iz tekućih grantova i kontrole trošenja dodijeljenih sredstava (tačka 8. Izvještaja).

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 23.7.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakon o internoj reviziji.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na neusklađenost ostvarenih prihoda iz pomoćnih evidencija o izdatim dozvolama i rješenjima sa evidencijama ostvarenih prihoda u Glavnoj knjizi trezora i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje. Skretanje pažnje na usklađenost odnosilo se na slabosti sistema internih kontrola u procesima odobravanja finansijskih obaveza i obradu finansijske dokumentacije, planiranje i praćenje realizacije budžeta i izvještavanje o budžetu, obračune troškova službenog putovanja, korištenje sredstava odobrenih za održavanje službenog vozila i izdataka po osnovu ugovora o djelu.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Ministarstva za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestilo nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Ministarstvo je sačinilo akcioni plan za realizaciju preporuka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
I	Preporuke iz 2019. godine			
1.	Ministarstvo je ažuriralo procedure stvaranja obaveza vodeći računa o svim ključnim kontrolama i odgovornosti zaposlenih.	●		
2.	Plaćanje robe i usluga Ministarstvo obavlja na osnovu potpune i ovjerene dokumentacije svih učesnika u sistemu obrade i odobravanja finansijske dokumentacije.	●		
3.	Ministarstvo nije u potpunosti unaprijedilo proces praćenja i izvještavanja o realizaciji budžeta tako da određene obaveze nisu evidentirane u obračunskom periodu kojem pripadaju.		●	
4.	Ponovo je konstatovano da pojedini putni nalozi u inostranstvu nemaju pozive za službeni put na osnovu kojih se potvrđuje tačnost obračuna putnih troškova.			●
5.	Ministarstvo nije osiguralo potpunu implementaciju funkcije interne revizije, a Strateškim planom Jedinice za internu reviziju nisu dovoljno zastupljene institucije kod kojih do sada nije obavljena interna revizija.			●
6.	Ministarstvo je prilikom zapošljavanja postupalo u skladu sa odobrenim brojem i planiranom dinamikom zapošljavanja utvrđenim Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu.	●		
7.	Naknade plaća za produženi rad smanjene su u 2020. godini za 69% u odnosu na prethodnu godinu.	●		
8.	Ministarstvo je nastavilo sa ekonomski neopravdanim ulaganjima u službeno vozilo za čije se održavanje duži niz godina izdvajaju značajna sredstva.			●
9.	Evidencije o upotrebi službenih vozila sa odgovarajućim analizama dostavljaju se u Kabinet ministra u cilju izvještavanja o korištenju službenih vozila.	●		
10.	Izvještaji o obavljenom poslu po osnovu ugovora o djelu prilažu se kao potvrda da su poslovi obavljani, ali i dalje su prisutni angažmani po osnovu ugovora o djelu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu.		●	
11.	Ministarstvo je uspostavilo sistem usaglašavanja ostvarenih prihoda iz pomoćnih evidencija sa ukupno ostvarenim приходima iskazanim u glavnoj knjizi trezora.	●		
II	Preporuke iz ranijih godina			
12.	Ministarstvo nije preduzelo aktivnosti u vezi sa tekućim grantovima za podršku sajamskim manifestacijama u zemlji u cilju preciznijeg definisanja uslova za njihovu dodjelu i načina njihove realizacije, te blagovremenog objavljivanja javnog poziva za dodjelu grant sredstava za 2020. godinu.			●

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Funkcionisanje sistema internih kontrola

Ministarstvo nije sačinilo Plan službenih putovanja, a konstatovano je i retroaktivno izdavanje putnih naloga odnosno izdavanje putnih naloga nakon obavljenog službenog puta. Također, uz pojedine putne naloge nisu priloženi pozivi za službeni put u inostranstvo i izvještaji sa službenog puta kao vjerodostojni dokumenti na osnovu kojih se priznaju i pravilno obračunavaju troškovi službenog putovanja.

PREPORUKA 1

Ministarstvu je dužno osigurati potpunu dokumentaciju službenih putovanja (plan službenih putovanja, pozive za službeni put u inostranstvo i izvještaje sa službenog puta) na osnovu koje bi se mogla potvrditi tačnost obračuna putnih troškova i namjensko korištenje sredstava za troškove službenih putovanja.

3.2 Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost u julu 2016. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 260 izvršilaca.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u Kabinetu ministra, Kabinetu zamjenika ministra, Kabinetu sekretara, Jedinice za internu reviziju i sektora kao osnovnih organizacionih jedinica. Poslovi iz nadležnosti sektora organizuju se u okviru odsjeka.

Ministarstvom rukovodi ministar i zamjenica ministra imenovani 23.12.2019. godine na mandatni period od četiri godine.¹

3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Ministarstvo je preduzelo aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH², Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Također, Ministarstvo je popunilo obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu i dostavilo isti Centralnoj harmonizacionoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH. U 2020. godini Ministarstvo je izradilo izvještaj o upravljanju rizicima na nivou institucije koji sadrži pregled preduzetih aktivnosti u procesu upravljanja rizicima i pregled najznačajnijih rizika iz registara rizika organizacionih jedinica Ministarstva kao i informaciju o preduzetim aktivnostima na sprečavanju, odnosno ublažavanju rizika.

¹ Službeni glasnik BiH, broj: 84/19

² Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13)

U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu Ministarstvo je navelo da nisu realizovane mjere planirane za razvoj navedenog sistema na osnovu prošlogodišnje samoprocjene. Također, Ministarstvo nije navelo mjere koje planira preduzeti za dalji razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Ministarstvo nije donijelo godišnji akcioni plan za uspostavu i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godinu u skladu sa Odlukom o usvajanju Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za period 2020-2025. godina³ i Odluke Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH o donošenju Operativnog godišnjeg akcionog plana Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za 2020. godinu⁴.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva nisu propisane odgovornosti i obaveze u vezi sa finansijskim upravljanjem i kontrolom u skladu sa Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova i radnih mjesta u institucijama BiH.⁵

PREPORUKA 2

Ministarstvo treba na osnovu samoprocjene sistema finansijskog upravljanja i kontrole predložiti i realizovati mjere za dalji razvoj ovog sistema, te pratiti i izvršavati obaveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unapređenja sistema internih finansijskih kontrola.

3.4 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁶ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁷, Jedinica interne revizije Ministarstva nadležna je za obavljanje revizije kod 15 institucija BiH, a to su: Agencija za sigurnost hrane, Agencija za nadzor nad tržištem, Agencija za unapređenje stranih investicija, Institut za akreditiranje, Institut za intelektualno vlasništvo, Institut za mjeriteljstvo, Institut za standardizaciju, Institucija ombudsmena za zaštitu potrošača, Ured za veterinarstvo, Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju, Komisija za koncesije, Konkurencijsko vijeće, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Vijeće za državnu pomoć i Državna regulatorna komisija za električnu energiju.

Ministarstvo je formiralo jedinicu interne revizije koja nije u potpunosti kadrovski popunjena (popunjeno mjesto rukovodioca i jednog internog revizora), dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeno mjesto rukovodioca interne revizije i dva interna revizora.

Ministarstvo nije osiguralo potpunu implementaciju funkcije interne revizije jer nije u cilju kadrovske popune Jedinice interne revizije zaposlilo jednog internog revizora što nije u skladu sa članom 19. stav 5. Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu.

³ Službeni glasnik BiH, broj 43/20

⁴ Odluka broj 03-1-02-4-116-3/20 od 29.7.2020. godine.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 51/18

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

Jedinica interne revizije je u februaru 2020. godine donijela Strateški plan Jedinice za internu reviziju Ministarstva za period 2020-2022. godine i Godišnji plan za 2020. godinu koje je odobrio ministar. Također, u julu 2020. godine Jedinica za internu reviziju je potpisala Godišnji plan revizije sa Agencijom za nadzor nad tržištem BiH. Strateškim planom obuhvaćeno je 13 revizija u Ministarstvu od kojih pet redovnih, pet naknadnih i tri revizije po nalogu rukovodioca institucije. Konsolidovanim strateškim planom za period 2020-2022. godina donesenim u oktobru 2020. godine, pored revizija u Ministarstvu planirano je i šest revizija u Agenciji za nadzor nad tržištem u BiH od kojih dvije redovne, jedna naknadna i tri po nalogu rukovodioca institucije. Konsolidovanim godišnjim planom za 2020. godinu planirano je da se obave četiri revizije u Ministarstvu od kojih dvije redovne (nabavka robe i usluga i revizija grantova), jedna naknadna (strateško planiranje) i jedna po nalogu rukovodioca institucije. Jedna redovna revizija planirana je u Agenciji za nadzor nad tržištem BiH, koja broji 19 zaposlenih, na temu: „Upravljanje ljudskim resursima“ za koju je planirano 40 radnih dana.

U decembru 2020. godine izmijenjen je Konsolidovani Strateški plan za period 2020-2022. godine i Konsolidovani Godišnji plan interne revizije za 2020. godinu na način da je planirana redovna interna revizija grantova za 2020. godinu pomjerena za narednu godinu. Izmijenjeni konsolidovani strateški plan za period 2020-2022. godine obuhvata 18 revizija od kojih pet redovnih, četiri naknadne i tri po nalogu rukovodioca u Ministarstvu i dvije redovne, jedna naknadna i tri po nalogu rukovodioca institucije u Agenciji za nadzor nad tržištem BiH.

U 2020. godini u Ministarstvu je obavljena redovna revizija sistema nabavke robe i usluga, naknadna revizija sistema strateško planiranje i redovna revizija sistema upravljanja ljudskim resursima u Agenciji za nadzor nad tržištem BiH. Jedinica interne revizije Ministarstva ovakvim tempom provođenja interne revizije kod institucija za koje je nadležna, ne može ostvariti svoju punu ulogu.

Godišnji izvještaj o aktivnostima interne revizije za period 01.01.2020–31.12.2020. godine sastavljen je i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH, Također, Kabinetu ministra dostavljen je godišnji izvještaj o aktivnostima i izvještaj o obavljenim internim revizijama u Ministarstvu u 2020. godini.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno osigurati potpunu implementaciju funkcije interne revizije, a Jedinica interne revizije Ministarstva, u skladu sa procijenjenim rizikom i strateškim planom, treba izvršiti reviziju institucija koje do sada nisu bile predmet revizije u cilju unapređenja poslovanja ovih institucija.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁸, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.681.000 KM.

U toku godine Ministarstvu su iz tekuće rezerve budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu dodijeljena sredstva u iznosu od 1.500.000 KM⁹ koja su proslijeđena za pomoć Općini Srebrenica. Time je ukupno raspoloživi budžet Ministarstva u 2020. godini iznosio 9.181.000 KM, a ukupno izvršenje budžeta za 2020. godinu iznosilo je 8.726.712 KM.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

⁹ Odluka Vijeća ministara BiH, broj 276/20 od 29.12.2020. godine

Ministarstvo je dva puta izvršilo prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojem je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Prvi put 30.9.2020. godine kojim su povećani kapitalni izdaci za nabavku opreme za 65.000 KM, a smanjeni izdaci za putne troškove za 65.000 KM i drugi put 10.11.2020. godine kojim su povećane naknade troškova zaposlenih za 30.000 KM, a smanjeni izdaci za putne troškove za 30.000 KM.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz navedeni izvještaj Ministarstvo je pored obrazloženja izvršenja budžeta za 2020. godinu i zabilješki uz bilans stanja, dostavilo informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u 2020. godini.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi Ministarstva iskazani su u iznosu od 8.726.720 KM, što je za 454.288 KM manje u odnosu na rashode planirane budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (5.260.547 KM), naknade troškova zaposlenih (783.220 KM) izdatke za upotrebu vozila (89.724 KM), ugovorene i druge posebne usluge (269.069 KM) i kapitalne izdatke (278.049 KM.).

Ostali značajni rashodi odnose se na tekuće grantove za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji u svrhu promocije i razvoja privrede u BiH (300.000 KM) i transfer drugim nivoima vlasti (1.500.000 KM)¹⁰ za pomoć Općini Srebrenica iz sredstava budžetske rezerve Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 5.260.547 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 3.150.401 KM, a porezi i doprinosi 2.110.146 KM. Bruto plaće i naknade su za 250.553 KM manje u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica manjeg prosječnog broja zaposlenih.

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Ministarstvu iznosi 184.

Stimulacije: Ukupna sredstva isplaćena za stimulacije u 2020. godini iznose 40.860 KM. Prema Pravilniku o kriterijima za dodjelu novčane nagrade zaposlenim u Ministarstvu kojim su regulisani kriteriji, mjerila za vrednovanje rezultata, postupak utvrđivanja i način isplate novčane nagrade zaposlenima, prijedlog za novčanu nagradu zaposlenog podnosi rukovodilac organizacione jedinice Ministarstva, zamjenik ministra i sekretar Ministarstva. Postupcima revizije uočeno je da je u decembru 2020. godine isplaćena stimulacija za 105 zaposlenih, a da prethodno nije, u svim slučajevima, osiguran prijedlog rukovodilaca osnovnih organizacionih jedinica za isplatu novčane nagrade u skladu sa navedenim pravilnikom.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 2/21

Novčane nagrade su isplaćene na prijedlog i po rješenju ministra. U rješenjima kao obrazloženje za isplatu novčane nagrade uglavnom je naveden vanredno povećan obim poslova te kvalitetno i učinkovito obavljanje poslova prije planiranih rokova. Pojedinačni iznosi stimulacija iznosili su 230 KM i 250 KM.

Ne osporavajući isplate stimulacija u opravdanim okolnostima i za izuzetne rezultate u poslovanju, smatramo da isplata stimulacije u jednom mjesecu za značajan broj zaposlenih uz obrazloženje povećanog obima poslova, nije primjereno, imajući u vidu stvarni obim posla i način rada zaposlenih u okolnostima uzrokovanim pandemijom COVID-19.

PREPORUKA 4

Ministarstvo treba sredstva odobrena za novčane nagrade-stimulacije koristiti samo u opravdanim slučajevima, vodeći se principima odgovornog i racionalnog upravljanja javnim sredstvima.

Raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda: Na osnovu Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda,¹¹ uslove za napredovanje u viši unutrašnji platni razred u Ministarstvu stekla su 63 zaposlenika. Odlukom ministra, bez prethodno definisanih potkriterija, 30 zaposlenih je napredovalo u viši unutrašnji platni razred od kojih sedam zaposlenih u prvi unutrašnji platni razred, a 23 zaposlena u drugi unutrašnji platni razred na osnovu ocjene rada.

5.1.2 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2020. godini iznose 89.724 KM. Značajni izdaci se odnose na izdatke za gorivo (27.380 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (38.839 KM), nabavku autoguma (10.151 KM) i osiguranje motornih vozila (4.897 KM).

Ministarstvo je nastavilo sa ekonomski neopravdanim ulaganjem u održavanje službenog vozila u koje je i prethodnih godina vršeno ulaganje.

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹², Ministarstvu je dato pravo na korištenje osam službenih vozila.

Ministarstvo trenutno raspolaže sa osam službenih vozila od kojih je za tri vozila dato pravo korištenja 24 sata dnevno (ministar, zamjenik ministra i sekretar Ministarstva).

Ministarstvo je u 2020. godini prodalo dva službena vozila i ostvarilo prihod u iznosu od 20.189 KM i nabavilo dva službena vozila niže i niže srednje klase.

Pored preporuke iz Izvještaja o reviziji da se preispita značajno ulaganje u održavanje vozila u Kabinetu ministra, u ovoj godini su također izdvojena značajna sredstva za održavanje službenog vozila Audi A6 proizvedenog 2015. godine, a koja su iznosila 19.634 KM. Ističemo da su u 2018. godini ulaganja u navedeno vozilo iznosila 11.798 KM, a u 2019. godini 16.233 KM.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj: 6/12 i 76/20

¹² Službeni glasnik BiH, broj 26/14

Smatramo da nije postojala ekonomska opravdanost i isplativost izdvajanja značajnog ulaganja u predmetno vozilo imajući u vidu sklonost istog učestalim kvarovima.

Nacrtom budžeta za 2021. godinu Ministarstvo je planiralo nabavku pet službenih vozila iz sredstava budžeta i prihoda od prodaje četiri službena vozila, u koje ulazi i predmetno vozilo za čije održavanje se izdvajaju značajna sredstva.

PREPORUKA 5

Ponovo ukazujemo na to da Ministarstvo treba preduzeti aktivnosti kojima bi se izbjeglo ekonomski neopravdano ulaganje u održavanje i korištenje službenog vozila za čije održavanje se godinama izdvajaju značajna sredstva.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine iskazani su u iznosu od 49.305 KM, što je za 37.695 KM manje u odnosu na prihode planirane budžetom za 2020. godinu. Ukupno ostvareni primici iznose 20.189 KM i odnose se na primitak od prodaje službenih vozila. Značajni prihodi odnose se na prihode od izdavanja rješenja za koje nije propisana posebna naknada (30.600 KM) i prihode od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka (10.875 KM).

Ministarstvo vrši usklađivanje prihoda evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora sa pomoćnim evidencijama tokom godine i na godišnjem nivou. Prema podacima, ukupni prihodi Ministarstva evidentirani u Glavnoj knjizi iznose 49.305 KM, a prihodi evidentirani u pomoćnim evidencijama 46.970 KM, tako da neusklađeni prihodi iznose 2.335 KM.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 491.457 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 3.170.180 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (490.103 KM), obaveze prema dobavljačima (1.932.157 KM) koje se najvećim dijelom odnose na obaveze po ugovorima zaključenim krajem 2020. godine sa korisnicima grant sredstava i tekućeg transfera, obaveze prema zaposlenima (539.673 KM) koje se odnose na obaveze za plaće i naknade plaća za decembar 2020. godine i kratkoročna razgraničenja (194.943 KM) koja se odnose na obaveze po ugovorima o nabavci zaključenih po procedurama javnih nabavki okončanih krajem 2020. godine.

Postupcima revizije uočeno je sljedeće:

Ministarstvo je u 2020. godine neopravdano evidentiralo rashode i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 69.906 KM s obzirom na to da je ugovor o nabavci zaključen u 2021. godini.

Kratkoročna razgraničenja:

Ministarstvo je na osnovu ugovora za nabavku serverske mrežne opreme i usluga zaključenim 22.01.2021. godine evidentiralo rashode u iznosu od 69.906 KM na teret budžeta za 2020. godinu i

kratkoročna razgraničenja za isti iznos. Međutim, uzimajući u obzir datum zaključenja ugovora

Ministarstvo nije moglo razgraničiti sredstva na teret budžeta 2020. godine. Kako bi određena obaveza za koje će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj godini mogla teretiti budžet tekuće godine, potrebno je da bude provedena kompletna zakonom predviđena procedura javnih nabavki, odnosno zaključeni ugovori o nabavci robe ili izvođenju radova i usluga do 31.12. tekuće godine.¹³ Također, uočeno je da ugovori o nabavci računarske opreme u vrijednosti od 14.859 KM i umjetničkih slika u vrijednosti od 2.000 KM ne sadrže datum potpisivanja ugovora od strane dobavljača, a ugovorima je precizno definisano da isti važe od datuma kada ga potpišu obje strane. Na ovaj način se ne može utvrditi tačan datum stupanja na snagu ugovora, a time ni osnova za evidentiranje stvorenih obaveza po osnovu zaključenih ugovora na teret budžeta tekuće godine kao i evidentiranje na poziciju kratkoročnih razgraničenja.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno evidentirati rashode na teret budžeta tekuće godine samo na osnovu provedene kompletne zakonom predviđene procedure javne nabavke u tekućoj godini u skladu sa Uputstvom Ministarstva finansija i trezora BiH. Ugovori o javnim nabavkama treba da sadrže datume potpisivanja ugovora od strane oba potpisnika s obzirom na ispunjenje obaveze koja proističe od datuma zaključivanja ugovora.

Ministarstvo je izvršilo popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2020. godine. Izvršen je popis sredstva datih na korištenje drugim institucijama. Stvarno stanje sredstava i obaveza usklađeno je sa knjigovodstvenim stanjem. Popisom stalnih sredstava nije utvrđen manjak niti višak stalnih sredstava. Obračun amortizacije izvršen je pojedinačno po svakom stalnom sredstvu. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Ministarstvu je odobreno 186 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine Ministarstvo je imalo 181 zaposlenih od kojih 11 na određeno vrijeme angažovanih u kabinetu ministra i zamjenice ministra.

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine primljena su tri zaposlenika na neodređeno vrijeme, putem javnog oglasa za koja nije osigurana saglasnost Vijeća ministara BiH.

Putem internog konkursa četiri državna službenika su unapređena u viši platni razred dok su dva državna službenika i dva zaposlenika interno premještena sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto koja pripadaju istom nivou radnog mjesta i istom platnom razredu.

U Ministarstvu je u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine prestao radni odnos za 11 zaposlenih zbog sticanja uslova za starosnu penziju, sporazumnog prestanka radnog odnosa i isteka ugovora o radu na određeno vrijeme.

¹³ Uputstvo Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine za unos i evidentiranje obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini.

Dva zaposlena koja su obavljala poslove stručnog saradnika i stručnog savjetnika u Ministarstvu u 2020. godini ostvarili su pravo na neplaćeno odsustvo, imenovanjem na pozicije savjetnika u Kabinetu ministra.

Jedan državnik službenik i jedan zaposlenik ostvarili su pravo na odsustvo iz državne službe zbog imenovanja na pozicije državnog stručnjaka za Pododbor za necarinske mjere u CEFTA Sekretarijatu u Briselu.

Ministarstvo je ocijenilo državne službenike i zaposlenike za 2020. godinu i Izvještaj o ocjenjivanju državnih službenika dostavilo Agenciji za državnu službu BiH.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu, u 2020. godini su realizovani u neto iznosu od 101.875 KM. Angažovano je ukupno 19 izvršilaca. Planirani budžet za ove namjene iznosio

Pojedini ugovori o djelu odnose se na poslove koji su navedeni u opisu poslova postojećih radnih mjesta i obavljani su u kontinuitetu, a predmet ugovora nije posao koji ima određeni rezultat.

je 106.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 150 KM do 2.500 KM. I ove, kao i prethodnih godina, prisutne su nepravilnosti na koje je Ured za reviziju ukazivao kroz izvještaje o reviziji prethodnih godina.

Angažmani po ugovoru o djelu izvršeni su na radna mjesta koja su predviđena sistematizacijom i na periode od dva i 12 mjeseci za poslove koji nisu privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati ugovorima o djelu, s obzirom na to da imaju karakter radnog odnosa.

Od ukupno angažovanih 19 izvršilaca njih 12 je bilo angažovano za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu za čije angažmane je ukupno isplaćeno 65.380 KM neto iznos. Za poslove lektorisanja i prevođenja angažovana je osoba tokom cijele godine za čije je usluge isplaćeno 9.600 KM, za izradu Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu angažovana je osoba na period od dva mjeseca kojoj je isplaćeno 2.000 KM, za poslove prevođenja na strane jezike angažovane su povremeno dvije osobe za čije usluge je ukupno isplaćeno 1.680 KM i za poslove unosa i kontrole u ISFU sistemu na period od tri mjeseca angažovana je osoba kojoj je ukupno isplaćeno 1.100 KM. Sedam osoba je angažovano u Kabinetu ministra uz obrazloženje da nije bilo prostora za popunu upražnjenih radnih mjesta u skladu sa zakonskim propisima zbog popunjenosti sistematizacije u skladu sa odobrenim sredstvima i brojem zaposlenih. Visina naknade iznosila je 800 KM za tehničke sekretare (tri) koji su angažovani u periodima od dva, sedam i 12 mjeseci u toku 2020. godine, 1.000 KM za osobu angažovanu na poslovima pripreme i vođenja press konferencija, saopćenja za javnosti i sl. u periodu od šest mjeseci, zatim 900 KM i 1.500 KM za dva savjetnika ministra angažovana na period od pet mjeseci i 1.500 KM za vozača ministra angažovanog tokom cijele godine.

Angažmani za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu odnosili su se između ostalog na poslove izrade tehničke specifikacije za nabavku mrežne i računarske opreme za čije je usluge za dva mjeseca isplaćeno 3.250 KM, zatim poslove održavanja čistoće za tri osobe za koje je ukupno isplaćeno 14.225 KM, ispravku poreznih kartica isplaćeno 2.200 KM i drugo.

Također, prisutan je angažman jedne osobe tokom čitave godine za poslove na implementaciji Višegodišnjeg akcionog plana za Regionalni ekonomski prostor (MAP REA) OECD za potrebe sekretara Ministarstva kao glavnog koordinatora implementacije MAP REA, za čije je usluge isplaćeno ukupno 14.400 KM.

Ministarstvo je osiguralo da izvještaje o konkretno obavljenom poslu za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu potpisuju ovlaštene osobe kao potvrdu da su poslovi obavljani.

PREPORUKA 7

Ministarstvo angažmane po osnovu ugovora o djelu treba koristiti u opravdanim slučajevima, a mjesta predviđena sistematizacijom radnih mjesta u Ministarstvu popunjavati u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu zapošljavanje u institucijama BiH.

7. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki za 2020. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹⁴. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom ministra, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima, Ministarstvo je u 2020. godini provelo 33 postupka javnih nabavki iz tekućih izdataka (otvoreni, konkurentski i direktni postupci), te dva otvorena, dva konkurentska i šest direktnih postupaka iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka u 2020. godini ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 372.198 KM (94.149 KM iz tekućih izdataka i 278.049 KM iz kapitalnih izdataka).

Na osnovu pregledanog uzorka zaključenih ugovora vezanih za nabavku goriva (69.701 KM), servisiranja vozila (35.032 KM), nabavku službenih vozila (64.998 KM), mrežne opreme (69.906 KM), računarske i video opreme (39.337 KM), održavanje poljoprivrednog informacionog sistema (54.779 KM), rekonstrukcije server sobe (83.700 KM), nadzora za građevinske, mašinske i elektroradove u server sobi (7.200 KM), nabavku autoguma (6.940 KM), fotografske opreme (5.027 KM), i usluga optičkog linka (6.992 KM) navodimo opća zapažanja i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

7.1 Rekonstrukcija server sobe

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke izvođenja radova-rekonstrukcije server sobe pokrenut je konkurentski postupak čija je ukupna planirana vrijednost 71.795 KM bez PDV-a. Postavljeni kriteriji za dodjelu ugovora su cijena 85%, rok isporuke 10% i garancija za radove, ugrađenu opremu i instalacije 5%. Zapisnikom o otvaranju ponuda od 20.11.2020. godine konstatovano je da je dostavljena jedna ponuda. Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda konstatovano je da ponuđač ispunjava formalno-pravne uslove i da je ponuda potpuna te je data preporuka ministru da se donese odluka o zaključenju ugovora. Ministar je donio Odluku o dodjeli ugovora 26.11.2020. godine sa ponuđačem „Neimari“ d.o.o. Sarajevo sa koji je potpisan ugovor o izvođenju radova 16.12.2020. godine na vrijednost od 83.700 KM sa PDV-om. Rok izvođenja radova je 45 dana od dana potpisivanja ugovora od

Izvođač radova nije u ugovorenom roku izvršio radove, a Ministarstvo nije koristilo ugovorom predviđen način osiguranja za dobro izvršenje ugovora.

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

strane oba potpisnika. Prethodno je pribavljeno mišljenje Pravobranilaštva BiH na prijedlog Nacrta ugovora. Izvođač radova je 26.2.2021. godine ispostavio fakturu za izvedene radove koju je potpisao nadzorni organ.

Ugovor je obostrano potpisan 16.12.2020. godine, a radovi okončani 15.2.2021. godine. Prema zapisniku nadzornog organa navedeno je da su radovi počeli 5.1.2021. godine, a okončani 15.2.2021. godine u roku. Međutim, konstatacija ne odgovara odredbama ugovora gdje je naveden rok izvođenja radova 45 dana od dana obostranog zaključenja ugovora, u ovome slučaju od 16.12.2020. godine. Zapisnik o primopredaji radova potpisali su izvođač radova i nadzorni organ dok je izostao potpis naručioca radova, tj. ovlaštenih osoba Ministarstva. U aneksu 2 tenderske dokumentacije odnosno obrascu za cijenu ponude navedeno je da ponude čiji je rok izvođenja radova duži od 45 dana neće biti predmet ocijene od strane ugovornog organa. Imajući u vidu činjenicu da je ugovor sa dobavljačem za nadzor nad izvođenjem radova potpisan 31.12.2020. godine nisu se stekli uslovi da radovi započnu na vrijeme kako je ugovoreno, odnosno prije nego je izabran nadzor nad izvođenjem radova.

Ministarstvo je na raspolaganju imalo dostavljenu bankarsku garanciju izabranog dobavljača u cilju osiguranja poštovanja ugovorenih obaveza u iznosu od 8.370 KM koja nije iskorištena.

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno pridržavati se postavljenih uslova tenderske dokumentacije i zaključenog ugovora o nabavci kako bi se svim zainteresovanim ponuđačima pružila prilika za jednako nadmetanje u postupku javne nabavke. Ministarstvo treba pratiti ugovorene obaveze i koristiti predviđeni način osiguranja u slučaju neopravdanog kašnjenja izabranog ponuđača u izvršenju radova.

7.2 Nabavka serverske mrežne opreme i usluga

Na osnovu odluke o pokretanju postupka javne nabavke serverske mrežne opreme i usluga

Ministarstvo nije iskoristilo ugovorom predviđenu odredbu osiguranja dobrog izvršenja ugovora, a na potpis ugovora od strane izabranog dobavljača se čekalo 43 dana dok je rok izvršenja ugovora bio sedam dana.

pokrenut je otvoreni postupak čija je ukupna planirana vrijednost 70.000 KM sa PDV-om. Planirana je e-aukcija. Prema izvještaju o preuzimanju tenderske dokumentacije, 33 ponuđača

preuzela su istu. Zapisnikom o otvaranju ponuda konstatovano je da je pristigla jedna ponuda dok je zapisnikom o pregledu i ocijeni ponuda od 26.11.2020. godine konstatovano da ponuda ispunjava formalno-pravne uslove navedene u tenderskoj dokumentaciji. Planirana e-aukcija se nije mogla održati jer je pristigla samo jedna ponuda. Nakon preporuke komisije, Odluku o dodjeli ugovora ponuđaču „Prointer ITSS“ d.o.o. Sarajevo u vrijednosti od 69.906 KM sa PDV-om donio je ministar 27.11.2020. godine. Nakon mišljenja Pravobranilaštva BiH, ugovor je potpisao ministar 10.12.2020. godine dok je izabrani dobavljač potpisao 22.1.2021. godine. Faktura za izvršenu isporuku i uslugu ispostavljena je 26.2.2021. godine.

U članu 3. Ugovora, kao što je predviđeno u tenderskoj dokumentaciji, naveden je rok isporuke opreme i usluge sedam dana od dana obostranog potpisivanja ugovora, dok je članom 5. istog propisano da je dobavljač dužan u roku od 10 dana od dana obostranog potpisa ugovora dostaviti garanciju za dobro izvršenje posla. To znači da je postavljen kraći rok za realizaciju ugovora od roka dostave garancije za dobro izvršenje posla koja je bila uslov da bi se ugovor smatrao važećim.

Ako se uzme u obzir da je datum zaključenja ugovora 22.1.2021. godine, a faktura o izvršenoj isporuci i izvršenim uslugama od 26.2.2021. godine, može se zaključiti da rok isporuke opreme i usluge od sedam dana nije ispoštovan.

Ministarstvo nije iskoristilo mogućnost dostavljene bankarske garancije izabranog dobavljača u cilju osiguranja poštivanja ugovorenih obaveza koja je iznosila 5.975 KM.

PREPORUKA 9

Ministarstvo je dužno osigurati potpuno ispunjenje ugovorenih obaveza i preduzeti mjere zaštite u slučaju kašnjenja ispunjenja obaveza te osigurati da ugovore o nabavci potpišu obje strane u razumnom roku i da isti sadrže jasan datum zaključenja od kada nastupa ispunjenje ugovorenih obaveza.

7.3 Nabavka goriva

Otvoreni postupak za nabavku goriva pokrenut je Odlukom ministra od 8.10.2020. godine, uz zaključenje okvirnog sporazuma u trajanju od dvije godine procijenjene vrijednosti 85.470 KM KM bez PDV. Planirano je provođenje e-aukcije. Zapisnikom sa otvaranja ponuda konstatovano je da su pristigle tri ponude i zakazana je e-aukcija. Zapisnikom o pregledu i ocijeni ponuda nakon izvršene e-aukcije od 23.11.2020. godine konstatovano je da je najpovoljnija ponuda u iznosu od 59.574 KM bez PDV-a koja je umanjena za 17,96 % u odnosu na početnu cijenu. Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača donio je ministar 23.11.2020. godine, a Okvirni sporazum zaključen je 13.12.2020. godine sa ponuđačem Hifa d.o.o. Tešanj na ukupnu vrijednost od 69.701 KM sa PDV-om na period od 24 mjeseca.

Ministarstvo je Okvirni sporazum zaključilo na osnovu ukupne ponude umanjene poslije okončane e-aukcije. Međutim, Ministarstvo nije poslije okončane e-aukcije, s obzirom na to da se specifikacija sastoji od više stavki - u ovom slučaju dvije (dizel i benzin), proporcionalno umanjilo cijene za sve stavke za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjeње ukupne cijene ponude postignute nakon e-aukcije, što je suprotno Pravilniku o uslovima i načinu korištenja e-aukcije. Takve proporcionalno umanjene cijene se unose u Okvirni sporazum i ugovor koji se nudi najpovoljnijem ponuđaču. Stoga nisu stvoreni preduslovi za efikasno i adekvatno praćenje izvršenja okvirnog sporazuma i ugovora u pogledu jediničnih cijena goriva.

Ministarstvo je tenderskom dokumentacijom propisalo da će promjenu cijene goriva vezati za OPC obrasce koje dostavlja dobavljač. Međutim, mišljenja smo da je ubuduće efikasnije usklađivanje promjene cijena goriva sa prosječnom cijenom goriva koju objavljuje Agencija za statistiku BiH.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno poslije okončane e-aukcije proporcionalno umanjiti sve stavke predviđene tehničkom specifikacijom za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjeње ukupne cijene postignute nakon e-aukcije u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.

8. OSTALO

8.1 Tekući grantovi

Ukupna vrijednost tekućih grantova koji su planirani i odobreni Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu za podršku sajamskim manifestacijama u zemlji iznosila je 300.000 KM koliko je iznosila i njihova realizacija. Vijeće ministara BiH je 22.10.2020. godine donijelo Odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova odobrenih Ministarstvu za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji u svrhu promocije i razvoja privrede u BiH u 2020. godini (u daljem tekstu: Odluka o kriterijima).¹⁵ Javni poziv raspisan je 20.11.2020. godine organizatorima sajamskih i drugih manifestacija u zemlji na web stranici Ministarstva i u tri dnevna lista u BiH, te je formirana komisija za razmatranje zahtjeva za dodjelu sredstava za ove namjene. Nakon provedene evaluacije pristiglih zahtjeva po javnom pozivu, ministar je 29.12.2020. godine uz saglasnost Vijeća ministara BiH donio Odluku o izboru sajamskih i drugih manifestacija u zemlji i iznosu dodijeljenih grant sredstava u svrhu promocije i razvoja privrede u BiH u 2020. godini.¹⁶ Odlukom su raspoređena sredstva u iznosu od 300.000 KM na 18 organizatora sajamskih i drugih manifestacija u rasponu od 3.000 KM do 75.000 KM s kojima su zaključeni pojedinačni ugovori i regulisana međusobna prava i obaveze.

Postupcima revizije uočeno je sljedeće:

Ministarstvo nije preduzelo aktivnosti prema preporukama iz Izvještaja o reviziji za 2018. godinu.

Načinom dodjele sredstava tekućih grantova za 2020. godinu nije postignuta svrha dodjele sredstava u smislu podrške domaćim izlagačima i prvenstveno promociji i razvoju privrede u BiH.

Javni poziv za dodjelu grant sredstava nije objavljen na vrijeme početkom godine, kako bi se izbjegla retroaktivna dodjela sredstava nakon održavanja

manifestacija. Međutim, ove godine kao olakšavajuća okolnost u obzir se može uzeti kasno usvajanje budžeta za 2020. godinu. Također, i dalje je postavljen uslov u Odluci o kriterijima u vezi sa retroaktivnim dokazivanjem smanjenja troškova domaćim kompanijama srazmjerno dobijenim sredstvima, a što nema odgovarajuće uporište.

Uvidom u Odluku o kriterijima uočeno je da su definisani kriteriji za dodjelu grant sredstava uopćeni i da ostavljaju prostora za eventualno subjektivno procjenjivanje istih, da nisu razrađeni potkriteriji niti je propisan način vrednovanja kriterija što sve navodi da kriteriji nisu mjerljivi.

Ove godine, za razliku od prethodnih godina u Odluci o kriterijima u članu 3. kao namjena je definisano da se sredstva dodjeljuju organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji koje su održane u toku 2020. godine ili *na čijim su pripremnim aktivnostima i planiranju preduzete aktivnosti organizatora u toku 2020. godine.*

Također, ove godine, za razliku od prethodnih godina, u javnom pozivu koji je proizašao iz Odluke o kriterijima definisano je da pravo na učešće „ostvaruju i subjekti koji su preduzeli pripreme i organizacione planske aktivnosti za realizaciju sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti tokom 2020. godine, te da je ista planirana za održavanje u 2020. godini, ali je morala biti otkazana uslijed restriktivnih mjera donesenih od strane nadležnih kriznih štabova radi sprečavanja širenja pandemije COVID-19.“

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 75/20

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 11/21

Subjekti su bili dužni pored izjave o namjenskom utrošku sredstava dostaviti i vjerodostojnu finansijsku i drugu dokumentaciju kojom će potkrijepiti svoj zahtjev za pomoć u pokriću troškova nastalih tokom pripremnih aktivnosti za organizaciju i realizaciju otkazanih sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti.

Od ukupno 18 subjekata kojima su dodijeljena grant sredstva, pet manifestacija-sajmova nije održano uslijed okolnosti izazvane pandemijom COVID-19 (ukupno dodijeljena sredstva 138.000 KM), tri manifestacije su održane online (ukupno dodijeljena sredstva 26.000 KM) i deset manifestacija je održano (ukupno dodijeljena sredstva 136.000 KM).

Mišljenja smo da načinom dodjele sredstava tekućih grantova za 2020. godinu nije postignuta svrha dodjele sredstava u smislu podrške domaćim izlagačima i promociji i razvoju privrede u BiH, nego je veći značaj dat organizatorima sajamskih manifestacija.

Same odredbe Odluke o kriterijima kojima je omogućena retroaktivna dodjela sredstava za pokrivanje troškova za održane manifestacije i troškova oko pripreme manifestacija koje nisu održane, predstavlja osnovni uzrok neispunjenja svrhe dodjele sredstava.

Korisnici grant sredstava su obavezni dostaviti svoje izvještaje o utrošku dodijeljenih sredstava. S obzirom na to da Odlukom o kriterijima kao i Javnim pozivom, nisu jasno definisana očekivanja odnosno efekti dodijeljenih sredstava, nisu stvoreni preduslovi za efikasnu kontrolu namjenskog utroška dodijeljenih sredstava i jedina mogućnost Ministarstva je da napravi evidenciju o tome koji korisnici su dostavili svoje izvještaje. Mogućnost ustanovljenja namjenskog utroška grant sredstava je isključena jer Ministarstvo u ugovorima zaključenim sa krajnjim korisnicima grant sredstava nije predvidjelo način kojim bi izvršilo kontrolu namjenskog utroška. Također, nerazumijevanje i različita tumačenja svrhe grant sredstava ne ostavlja dovoljno prostora za efikasnu kontrolu namjenskog utroška sredstava.

PREPORUKA 11

Ministarstvo treba prilikom pripreme Odluke o kriterijima za raspodjelu sredstava i javnim pozivom za dodjelu grant sredstava odrediti jasnu namjenu sredstava kojom će se ispuniti osnovna misija dodjele istih. Također, treba definisati precizne uslove za učešće, mjerljive kriterije za izbor i jasan način dokazivanja namjenskog utroška, kako bi odobrena sredstva za tekuće grantove bila raspodijeljena na osnovu pravilnog odabira korisnika, kontrolisana, te služila svojoj svrsi.

9. KOMENTARI

Ministarstvo je u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nermin Hamzagić, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Nataša Timotija, viši revizor, v.r.

Sadmir Teskeredžić, revizor za pravne
poslove, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	7,155,000	-65,000	7,090,000	6,648,663	94
Bruto plaće i naknade	5,272,000	0	5,272,000	5,260,547	100
Naknade troškova zaposlenih	760,000	30,000	790,000	783,220	99
Putni troškovi	370,000	-95,000	275,000	77,767	28
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	78,000		78,000	65,918	85
Izdaci za energiju i kom. usluge	0		0	0	
Nabavka materijala	52,000		52,000	39,447	76
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	60,000		60,000	35,098	58
Unajmljivanje imovine i opreme	0		0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	148,000		148,000	112,419	76
Izdaci za osiguranje	15,000		15,000	5,178	35
Ugovorene i druge posebne usluge	400,000		400,000	269,069	67
2. Kapitalni izdaci	226,000	65,000	291,000	278,049	96
Nabavka zemljišta	0				
Nabavka građevina	0				
Nabavka opreme	142,000	65,000	207,000	194,349	94
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0				
Rekonstrukcija i invest. održavanje	84,000		84,000	83,700	100
3. Tekući grantovi	300,000	0	300,000	300,000	100
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	7,681,000	0	7,681,000	7,226,712	94
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene		1,500,000	1,500,000	1,500,000	100
Odluka VM br. 276/20 - pomoć općini Srebrenica u oblasti infrastrukture		1,500,000	1,500,000	1,500,000	100
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	7,681,000	1,500,000	9,181,000	8,726,712	95

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 26.2.2021. godine.

Ministar
Staša Košarac

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1,354	877	154
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	116	45	258
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	1,238	832	149
2. Stalna sredstva	490,103	623,609	79
Stalna sredstva	2,053,958	2,015,422	102
Ispravka vrijednosti	1,563,855	1,391,813	112
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	490,103	623,609	79
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	491,457	624,486	79
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	2,680,078	573,351	467
Kratkoročne tekuće obaveze	1,945,462	60,947	3,192
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	539,673	512,404	105
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	194,943		
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	490,103	623,609	79
Izvori sredstava	490,103	623,609	79
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3,170,180	1,196,960	265

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 26.2. 2021. godine.

Ministar
Staša Košarac

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4. 2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 13.5.2021. godine

Ministar

Staša Košarac